

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИНТЕЗ І АНАЛІЗ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН І ЛІКАРСЬКИХ СУБСТАНЦІЙ

Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю, присвяченої
80-річчю з дня народження доктора фармацевтичних наук,
професора О. М. Гайдукевича

12-13 квітня 2018 року
м. Харків

Харків
НФаУ
2018

ВИЗНАЧЕННЯ НЕЙРОЛЕПТИКА СУЛЬПІРИДУ В КРОВІ МЕТОДОМ УФ-СПЕКТРОФОТОМЕТРІЇ

Баюрка С.В., Карпушина С.А.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

svitkrp@gmail.com

Розроблено просту, доступну, селективну методику визначення сульпіриду в крові УФ-спектрофотометричним методом. Сульпірид (N-[(етил-2-пірролідиніл)метил]-2-метокси-5-сульфамоїлбензамід) є сучасним психотропним лікарським засобом, який широко застосовується як в психіатричній, так і загальній медичній практиці. Він поєднує помірну антипсихотичну та антидепресивну активність і часто розглядається як атипічний нейролептик. Сульпірид неодноразово був причиною гострих та смертельних отруєнь. Летальні концентрації препарату в крові становили 38–38,7 мг/л. Розробка методів визначення сульпіриду в біологічних об'єктах є актуальною задачею.

Пробопідготовку проводили за допомогою метода рідинно-рідинної екстракції, яку було оптимізовано з урахуванням ступеню екстракції сульпіриду в залежності від рН водної фази та природи органічного розчинника. З модельних проб донорської крові (10 мл), що містили сульпірид (від 100 до 500 мкг в пробі), зазначену лікарську речовину екстрагували етилацетатом при рН 10, використовуючи для підлогування 20 % розчин натрій гідроксиду. Попередньо проводили осадження формених елементів крові за допомогою 10 % розчину кислоти трихлорацетатної, а також екстракційну очистку плазми діетиловим етером (рН 1). Отримані екстракти очищували методом ТШХ, використовуючи дві рухомі фази послідовно: хлороформ (домішки мігрували до лінії фінішу, лікарська речовина залишалася на лінії старту) та етилацетат – метанол – 25 % розчин амоній гідроксиду (85:10:5), значення R_f складало $0,63 \pm 0,02$ (хроматографічні пластини Merk). Сульпірид елюювали з непроявленої смуги хроматограми метанолом, елюат випаровували, залишок розчиняли в 4 мл 0,1 М розчину кислоти хлоридної і знімали УФ-спектр отриманого розчину на спектрофотометрі СФ-46 (кювета з товщиною шару рідини 10 мм). УФ-спектр сульпіриду в елюаті був аналогічним спектру розчину сульпіриду-стандарту в 0,1 М кислоті хлоридній ($3 \cdot 10^{-4}$ моль/л) і мав $\lambda_{\max} = 293 \pm 2$ нм ($A_1^1 = 60$; $\epsilon = 1993$). Для побудови калібрувального графіка готували стандартний розчин сульпіриду (200 мкг/мл) та 9 робочих стандартних розчинів в інтервалі концентрацій 8–180 мкг/мл. Значення світлопоглинання обробляли методом найменших квадратів. Калібрувальний графік описувався рівнянням $y = (0,006291 \pm 7 \cdot 10^{-6}x) - (0,025 \pm 0,009)$ ($r = 0,999$; $S^2 = 1,0 \cdot 10^{-4}$). Лінійність спостерігали в межах концентрацій сульпіриду 8,0–200 мкг/мл; LOD становив 2,2 мкг/мл ($\text{LOD} = 3,3S_a^2/b$), LOQ становив 6,7 мкг/мл ($\text{LOQ} = 10S_a^2/b$). Правильність розробленої методики складала 100,0 % на низькому концентраційному рівні ($\text{RSD} = 3,6 \%$), 100,1 % ($\text{RSD} = 1,3 \%$) в межах середнього та 100,7 % ($\text{RSD} = 1,2 \%$) в межах високого концентраційних рівнів. Розроблена методика дозволила виділити з крові $17 \pm 3 \%$ сульпіриду.